

[Lilli Gyldenkilde]

Herindefra skal vi nok ikke vente forståelse for disse problemer fra flertalles side i øjeblikket. Det synes jeg ses klart bl.a. af det forlig, som det radikale venstre uhyggeligt nok måske lægger stemmer til i løbet af den kommende uge, hvor de arbejdsløse kvinder sættes på en mindre arbejdsløshedsunderstøttelse. Det vil jeg ikke undlade at tage op også i denne forbindelse; 70 pct. af de langtidsledige er faktisk kvinder.

Det, der må til, hvis kvinderne ikke på mange måder skal sendes væk fra arbejdsmarkedet, er, at vi kommer i gang med en positiv særbehandling for kvinder, og jeg skal senere vende tilbage til, både hvad fru Jytte Andersen og hvad arbejdsministeren i den forbindelse ikke sagde.

Vi må i gang med kønskvoteringen, og det må ske både på uddannelsessiden og på arbejdsmarkedet, ellers ryger kvinderne uvægerlig bag af dansen. Vi ved, hvor kvinderne hovedsagelig er ansat i øjeblikket – det er i lavtlønnede ufaglærte job i den private sektor, og jobbene i den sektor rationaliseres og teknologiseres væk i disse år. Antallet af job svarer ikke til antallet af arbejdere, og intet tyder på, at det ændres i det omfang, der er brug herfor.

I den offentlige sektor er billedet omtrent det samme. Kvinderne er ansat nederst i pyramiden i de dårligst betalte job, der ikke kræver nogen eller kun en meget kortvarig uddannelse. Også her koges der ned i disse år, og antallet af job vil ikke blive forøget, snarere tværtimod.

Hvad angår arbejdsløshedstallet, er kvindearbejdsløsheden stigende, og helt grotesk bliver det, når vi ser på tilgangen til arbejdsmarkedet de kommende år – dér vil kvinderne simpelt hen udgøre 75 pct. af tilgangen på de 175.000, man regner med. Regeringens egne prognoser regner med, at vi i 1990 stadig væk har 250.000 arbejdsløse.

Der er ikke nogen enkle løsninger på disse problemer, men jeg synes, det er nødvendigt at sige, at en af hovedforudsætningerne for, at teknologien ikke skal komme til at spille en dårlig rolle, bl.a. er, at vi får arbejdstiden sat ned, samt at vi får uddannelser i gang for kvinderne, og at vi får det via kønskvotering – der er ingen vej udenom – og at vi får nogle flere ligestillingskonsulenter. Det er nogle af de ting, der skal til.

Derfor var jeg lidt glad for, at ikke mindst fru Hanne Severinsen skabte stor afstand – heldigvis – til det, hr. Bo Kristensen sagde, bl.a. ved at nævne, at der måtte nogle særforanstaltninger til, og at kvinderne måske ikke ligefrem skulle sidde derhjemme alene og passe terminalen.

Jeg så i går et billede, der forestillede en kvinde, som havde fået opstillet en skærm og et tastatur i sit hjem. Hun sad yderligt på stolen; hun så på skærmen og tastede med den ene hånd og havde et barn i den anden, og bag hende sås en lille, betuttet dreng, der tydeligt krævede hendes opmærksomhed her og nu. Det er jo et typisk billede af, hvad der i virkeligheden venter mange kvinder, hvis de ikke siger nej til at blive vores tids hjemmesygeplejersker med alle de ulemper, det medfører. Hvordan i alverden skal man sikre, at en sådan kvinde får et ordentligt arbejdsmiljø i hjemmet, gode sociale kontakter med andre voksne mennesker og en ordentlig løn, når der ikke er nogen arbejdskammerater at stille disse krav sammen med? Det er klart, at det kan hun ikke. Så kan hun ifølge hr. Bo Kristensens indstilling få lov at luften sig hvert fjerde år på et ottedageskursus, hvor hun kan lære at trykke på en anden måde på duppeditterne. Det er altså tilbuddet fra de konservative. Gud ske lov var der altså nuancer i, hvad venstre sagde på dette punkt.

Jeg skal ikke undlade at sige to ord om, hvordan i alverden man vil forebygge arbejdsmiljøskader, hvis det bliver en sådan arbejdssituation, man kommer ind i. Man har nævnt, at et sådant arbejde kan give hovedpine, anspændthed i musklerne, trætte, tørre øjne og flimser for øjnene. Det er i meget vid udstrækning stresssymptomer, og vi ved en hel masse om, at stresssymptomer virker på abortantallet. Derfor gælder det altså bare om at få sammenskruet de oplysninger, man har; så vil man se, at det er stressfaktoren i dette her, der er den største fare. Derfor bør man altså gøre noget ved det. Jeg skal heller ikke undlade at sige tak til HK, fordi de i hvert fald prøver på at lave en ordentlig undersøgelse af dette her. Men det er lidt beskæmmende, at de bud, vi har hørt indtil nu i dag, ifølge arbejdsministerens egne ord har været, at kvinderne skal have en fortrinsstilling. Det er rigtigt, og jeg er enig. Men hvordan bliver der ikke snakket